του **Δημήτρη Γρηγορόπουλου**

Το σύστημα απαιτεί απ' τον ΣΥΡΙΖΑ να αναλάβει την «ιδιοκτησία» του μνημονίου, να ομολογήσει πίστη σ' αυτό, να το εφαρμόζει με συνέπεια, χωρίς κωλυσιεργίες και μικροαντιστάσεις. Υπάρχουν φόβοι ότι η ιδεολογική απόρριψη του μνημονίου, παρά το προσχηματικό χαρακτήρα της, μπορεί να ενισχύσει τις αντιδράσεις των βαριά πληττόμενων τάξεων. Ωστόσο, ο ΣΥΡΙΖΑ, όσο κι αν βυθίζεται στο βούρκο του μνημονίου, δεν παύει να ομνύει στο «αριστερό» πρόσημο της πολιτικής του, στην προστασία των πιο αδυνάτων στρωμάτων, παρά τις νουθεσίες των αστών μεντόρων του.

Ο ΣΥΡΙΖΑ φοβούμενος το «σύνδρομο ΠΑΣΟΚ» (την κατολίσθηση, δηλαδή, της επιρροής του απ' το 44% στο 4%) θέλει πάση θυσία, ακόμη και στην περίπτωση διεύρυνσης της κυβέρνησης, να μη συγκυβερνήσει με τη ΝΔ, αλλά και να μην αποδοθεί δεξιό πρόσημο στην πολιτική του. Επιχειρεί να διατηρήσει το ηθικό πλεονέκτημα της Αριστεράς, διεκδικώντας ρόλο «προστάτη» για ορισμένα λαϊκά στρώματα, όπως οι άποροι, οι συνταξιούχοι, οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι εργαζόμενοι σε προγράμματα. Το ιδεολόγημα «του φίλου του λαού», εκτός απ' την ακατάσχετη εθνικολαϊκή και αριστερή δημοκοπία, το εδράζει και σε μια στοιχειώδη υλικότητα: δωρεάν σίτιση για τους εντελώς άπορους, κάποια ψιχία στους δημόσιους υπαλλήλους έναντι των μη καταβαλλόμενων τριετιών, προσπάθεια να μην μειωθεί η σύνταξη (κύρια και επικουρική) μέχρι τα 1.300-1.400 ευρώ, δημιουργία δεκάδων χιλιάδων θέσεων σε προγράμματα για ανακύκλωση της ανεργίας. Αυτές οι οριακές παροχές δεν μεγαλοποιούνται απλώς, αλλά από ορισμένους πολιτικούς και διανοούμενους του ΣΥΡΙΖΑ προβάλλονται ως βήμα προς το σοσιαλισμό και με απύθμενο βερμπαλισμό ως «το αριστερό όραμα του 21ου αιώνα» (Κώστας Δουζίνας 8/2/16). Με άλλα λόγια, η οργανική διανόηση του ΣΥΡΙΖΑ δεν περιορίζεται σ' έναν «εθνικό δρόμο» του σοσιαλισμού, όπως πρέσβευε παλιότερα ο ευρωκομμουνισμός, αλλά αναγορεύει το πείραμα ΣΥΡΙΖΑ σε παγκόσμιας εμβέλειας «σοσιαλιστικό» πρότυπο! Και στηλιτεύει τους αχάριστους και μικρόνοες Έλληνες που *«από την Άκρα Δεξιά ως την εξωκοινοβουλευτική Αριστερά, έχουν συνεταιριστεί ελπίζοντας ότι η κυβέρνηση θα ανατραπεί από τη συντονισμένη επίθεση δικαιολογημένων λαϊκών*

παραπόνων». Μήπως λοιπόν εν αγνοία μας συντελείται στη χώρα μας κοσμογονία, που μετατρέπει την Ελλάδα του ΣΥΡΙΖΑ στη νέα Μέκκα του σοσιαλισμού, αφού η Μόσχα άλλαξε στρατόπεδο;

Ας θυμηθούμε τώρα ότι υλικό περιεχόμενο αυτής της μεγαλόπνευστης ιδεολογικής μορφής αποτελεί η «μέριμνα» του ΣΥΡΙΖΑ για τα κατώτερα λαϊκά στρώματα. Σ' αυτή τη βάση γίνεται το προξενιό της λιτότητας με το σοσιαλισμό. Σε μια άλλη, πιο μετριοπαθή εκδοχή η συριζαϊκή προπαγάνδα διαβεβαιώνει ότι τώρα βρίσκεται μεν στη φάση του Μπρεστ-Λιτόφσκ, του αναγκαίου συμβιβασμού, αλλά ότι θα υλοποιήσει το πραγματικό όραμά της, όταν αρθεί η λιτότητα και αλλάξει ο συσχετισμός δυνάμεων. Αντίθετα, στην πιο φιλόδοξη και ευφάνταστη λογική κυριαρχεί η μπερνσταϊνική θέση «ότι ο τελικός στόχος δεν είναι τίποτε, το κίνημα είναι το παν». Ο τελικός στόχος, ο «ορίζοντας», ο σοσιαλισμός περιβάλλεται απ' την αχλή ενός βολικού αγνωστικισμού.

Ο τελικός στόχος δεν είναι «κάποιο καθεστώς που το ξέρουμε από τα πριν και μπορούμε να πιστοποιήσουμε την πραγμάτωσή του». Ο σοσιαλισμός «υπάρχει εδώ και τώρα, ενσωματωμένος σε κάθε σχέση, σε κάθε αγώνα, σε κάθε νίκη». Με άλλα λόγια, όλα είναι σοσιαλισμός, ο σοσιαλισμός πραγματοποιείται από σήμερα χωρίς σχέδιο, με τον αυτόματο και επ' αόριστον. Εδώ ανακύπτει εύλογα το ερώτημα: Πώς θα ξέρουμε ότι μια πολιτική επιλογή, μια μεταρρύθμιση υπηρετεί τον σοσιαλισμό και όχι τον καπιταλισμό, αφού δεν ξέρουμε τι είναι σοσιαλισμός, αφού δεν είναι «κάποιο καθεστώς που το ξέρουμε από τα πριν»; Εδώ η ιδεολογική πιρουέτα του ΣΥΡΙΖΑ επικαλείται μια ταξική σταθερά, τον άμεσο και όχι μόνον μελλοντικό, φιλολαϊκό χαρακτήρα της πολιτικής του.

Εν προκειμένω, όμως, για την εξασφάλιση της όποιας αξιοπιστίας δεν αρκούν οι ουρανοβάμονες θεωρητικές συλλήψεις, αλλά απαιτείται και η στοιχειώδης επαλήθευση της οικονομικής και πολιτικής πρακτικής. Εδώ είναι τα δύσκολα. Η συριζαϊκή θεωρία αλλά και η ταπεινή προπαγάνδισή της καλούνται να μετατρέψουν το μαύρο σε άσπρο. Να αποδείξουν, δηλαδή, ότι η πολιτική της λιτότητας είναι μεν μια νεοφιλελεύθερη πολιτική, αλλά, όπως την εφαρμόζει ο ΣΥΡΙΖΑ, υπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα και μάλιστα ότι ο συσχετισμός αστικών και λαϊκών συμφερόντων κλίνει σταδιακά υπέρ των δεύτερων, αφού «η πραξικοπηματική ήττα στη μάχη (η εφαρμογή του τρίτου μνημονίου) μπορεί να μετατραπεί διαλεκτικά σε συστατικό της νίκης στον πόλεμο».

Αυτή η θέση προκύπτει από μια «δημιουργική» αλχημεία. Δηλαδή, από την επιλογή του ΣΥΡΙΖΑ να εφαρμόσει ακόμη και το νεοφιλελεύθερο μνημόνιο με κοινωνική δικαιοσύνη, με αναδιανεμητικό τρόπο υπέρ των λαϊκών τάξεων. Αυτή η θέση είναι ο ορισμός του

τραγέλαφου, της απόλυτης λογικής αυθαιρεσίας. Η άκρως φιλοκαπιταλιστική πολιτική της λιτότητας, που εκτοξεύει στα ύψη την ανισότητα πλούσιων και φτωχών, με την Ελλάδα να καταλαμβάνει την 140ή θέση μεταξύ 180 χωρών (μετρήσεις του Gini Coefficient), με μιας παγκόσμιας εμβέλειας ευρεσιτεχνία του ΣΥΡΙΖΑ μετασχηματίζεται σε φιλολαϊκή πολιτική!

Σε τι συνιστάται ο αναδιανεμητικός τρόπος εφαρμογής του νεοφιλελεύθερου μνημονίου κατά τους φωστήρες του ΣΥΡΙΖΑ; Στη δίκαιη κατανομή των βαρών, περισσότερα στους πλούσιους, λιγότερα στους φτωχούς, στη συλλογή νέων πόρων από τον περιορισμό προνομίων της ολιγαρχίας, στην απομείωση του χρέους, που πρέπει να συνδυάζονται άμεσα με νέα μέτρα ελάφρυνσης των βαρών των κοινωνικά αδύναμων και υποστήριξης του αναιμικού κοινωνικού κράτους. Και η θριαμβευτική κατακλείδα της ιδεολογικοπολιτικής σοφιστείας: «Η δίκαιη αναδιανομή του εθνικού προϊόντος αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα της Αριστεράς και το πρώτο βήμα προς το δημοκρατικό σοσιαλισμό του 21ου αιώνα»! Προσέξτε τη ρεφορμιστική λαθροχειρία. Δεν γίνεται λόγος για αναδιανομή εις βάρος των πλούσιων και υπέρ των φτωχών, όπως διατυμπάνιζε ο ΣΥΡΙΖΑ προεκλογικά, αλλά για δίκαιη ανακατανομή. Δηλαδή, επιβάλλονται μέτρα οδυνηρής λιτότητας στα λαϊκά στρώματα, αλλά η επιβάρυνσή τους είναι αναλογικά μικρότερη (παραμύθι) απ’ την επιβάρυνση των καπιταλιστών. Και επιπλέον οι φτωχοί κάνουν το πρώτο βήμα προς το σοσιαλισμό, ενώ οι δυστυχείς πλούσιοι ετοιμάζονται να αποχαιρετήσουν την Αλεξάνδρεια…

Τι να πει κανείς; Μωραίνει Κύριος ον βούλεται απολέσαι. Πάντως, για να είμαστε δίκαιοι δεν έχει ο ΣΥΡΙΖΑ την αποκλειστική ευθύνη για την ευρεσιτεχνία της διαστροφικής «δίκαιης λιτότητας». Αποτελεί διαχρονική ιδεολογικοπολιτική δομή στους εκμεταλλευτικούς σχηματισμούς ο ηθικός (ή και θρησκευτικός) εξωραϊσμός της αντιλαϊκής πολιτικής τους. Εξαιρετικές επιδόσεις στις «φιλολαϊκές» παραμορφώσεις της αστικής πολιτικής σημειώνει ο ρεφορμισμός. Πρώτος διδάξας της θεωρίας της «δίκαιης λιτότητας» είναι ο ιταλικός ευρωκομμουνισμός του Μπερλινγκουέρ, που μ’ αυτό το άλλοθι το 1976 έδωσε κοινοβουλευτική στήριξη στην κυβερνώσα χριστιανοδημοκρατία.

Η *«δίκαιη λιτότητα»* δεν είναι ενότητα αντιθέτων, που μπορούν να συνυπάρχουν, όπως την αντιλαμβάνονται οι πολιτικοί και οι διανοούμενοι του ΣΥΡΙΖΑ. Λιτότητα και δικαιοσύνη είναι στην ταξική κοινωνία ασύμβατες έννοιες. Η λιτότητα είναι μια απόλυτα άδικη ταξική πολιτική, που επιδεινώνει μέχρι εξαθλίωσης την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα. Απ’ αυτήν την πολιτική μόνον η άρχουσα τάξη ωφελείται. Επιβάλλει στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό αυτή την πολιτική, μαζί με άλλα μέτρα, για να αντιρροπεί την πτωτική τάση κέρδους, ιδιαίτερα μετά την ιστορική κρίση του 2008. Αυτή η θέση επιβεβαιώνεται εμπειρικά απ’ την κοινή αποδοχή ότι ιδιαίτερα στην έξαρση της λιτότητας αντιστοιχεί και

έξαρση της ανισότητας υπέρ των πλουσίων. Αυτή η αλήθεια έχει πολλαπλάσια ισχύ σε χώρες, όπως η Ελλάδα που τελούν σε καθεστώς πνιγηρού μνημονίου. Τα φληναφήματα περί «δίκαιης λιτότητας», που αποτελεί και το πρώτο βήμα για το σοσιαλισμό του 21ου αιώνα, απ' τον καθημαγμένο ελληνικό λαό μόνον ως σαδιστική ειρωνεία μπορούν και πρέπει να εκλαμβάνονται. Πού είναι λοιπόν η αναδιανομή; Μήπως στην ανεργία που πλήττει αποκλειστικά τα λαϊκά στρώματα, δημιουργώντας στρατιές ανέργων;

Μήπως στην αύξηση του ΦΠΑ το 2016 κατά 857 εκατ. €, της εισφοράς αλληλεγγύης, του ΕΝΦΙΑ (που η κατάργησή του ήταν σημαία του ΣΥΡΙΖΑ), που πλήττουν προνομιακά τα λαϊκά στρώματα; Πού πήγε η υπόσχεση ακόμη και στις εκλογές του Σεπτέμβρη ότι οι συντάξεις δεν θα πειραχτούν; Δεν μειώθηκε η κατώτατη σύνταξη στα 360 € από 480; Δεν αυξήθηκε η εισφορά υγείας κατά 2% στις κύριες συντάξεις (532 εκατ. €) και κατά 6% στις επικουρικές (178 εκατ. €); Δεν μειώνονται οι πένητες δικαιούχοι του ΕΚΑΣ κατά 20%, ενώ το 2019 θα εκλείψουν; Δεν είναι βέβαιη η μείωση του αφορολόγητου που θα πλήξει τα φτωχότερα στρώματα; Δεν έχει εξαγγελθεί η αύξηση φορολογίας στο 26% των φτωχομεσαίων αγροτών και επαγγελματιών; Δεν έχει συμφωνηθεί η περικοπή των επικουρικών, του Εφάπαξ, των μερισμάτων του μετοχικού ταμείου για τους δημόσιους υπαλλήλους; Είναι δικαιοσύνη, σε αντιστοιχία με τις επιβαρύνσεις του ελληνικού λαού, η αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, περιορισμένης διάρκειας για τους καπιταλιστές, ύψους 0,5% ή 1%, ενώ ασφαλώς θα επιβαρυνθούν και οι εργαζόμενοι με αύξηση 0,5%; Και μην ξεχνάμε ότι πρόσφατα οι εισφορές τους είχαν μειωθεί κατά 4,5%, ότι μετακυλίουν το βάρος στους μισθούς και στις τιμές ότι συστηματικά φοροδιαφεύγουν στη μεγάλη πλειοψηφία τους. Εξάλλου, επίκειται και το αναπτυξιακό νομοσχέδιο με «κίνητρα» και φοροαπαλλαγές, δηλαδή, με νέα προνόμια για το κεφάλαιο.

Δεν υπάρχει «δίκαιη λιτότητα». Η λιτότητα είναι κοινωνικά άδικη εξ ορισμού και δεν μας οδηγεί σε κανένα σοσιαλισμό. Μας καθηλώνει στην κόλαση του καπιταλισμού…

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 26.3.2016